

सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लिमिटेड
साधारण समूह, कानून, तह ६, अधिकृत पदको खुल्ला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
CDS
एवं परीक्षा योजना

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा						पूर्णाङ्क :- २००	
पत्र	विषय/खण्ड	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	(क) सामान्य ज्ञान र अभिरुची परीक्षण	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	५० प्रश्न X १ अङ्क	४५ मिनेट
	(ख) प्रशासन र व्यवस्थापन			विषयगत	छोटो उत्तर लामो उत्तर		
द्वितीय	कानून तथा धितोपत्र बजार सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर लामो उत्तर	४ प्रश्न X ५ अङ्क ८ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
२. द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता							
	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		समय	
	अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक			

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुबै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरु सोधिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लिमिटेड

साधारण समूह, कानून, तह ६, अधिकृत पदको खुल्ला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- सामान्य ज्ञान, अभिरुची परीक्षण, प्रशासन तथा व्यवस्थापन

खण्ड (क)- सामान्य ज्ञान र अभिरुची परीक्षण (५० अङ्क)

१. सामान्य ज्ञान

३० प्रश्न × १ अङ्क = ३० अङ्क

- १.१ भूगोल - नेपाल तथा विश्वको भौतिक, सामाजिक र आर्थिक भूगोल
- १.२ विश्वका प्रमुख ऐतिहासिक घटनाहरू
- १.३ नेपालको इतिहास, संस्कृति र सामाजिक व्यवस्था
 - १.३.१ नेपालको प्राचीन इतिहास (किराँतकाल, लिच्छविकाल र मल्लकाल) को सामाजिक, आर्थिक एवं राजनीतिक अवस्था
 - १.३.२ आधुनिक इतिहासको सामाजिक, आर्थिक एवं राजनीतिक अवस्था ।
 - १.३.३ प्रचलित प्रमुख धर्म, संस्कृति, जातजाति, भाषाभाषी, कला, साहित्य
- १.४ नेपालको आर्थिक अवस्था
 - १.४.१ विकासका पूर्वाधारहरू- कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, विद्युत
 - १.४.२ योजनावद्ध विकासक्रम र चालु आवधिक योजनाको सामान्य जानकारी
- १.५ नेपालको वर्तमान संविधान सम्बन्धी जानकारी
- १.६ पूँजीबजार, धितोपत्र बजार, मुद्राबजार, बीमा, नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लिमिटेड, सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लिमिटेड, बैंक र वित्तीय संस्था सम्बन्धी जानकारी
- १.७ दिगो विकास, वातावरण, प्रदुषण, जनसंख्या, शहरीकरण, जलवायु परिवर्तन र जैविक विविधता
- १.८ नेपालको विश्वसँगको आर्थिक गतिविधिहरू
 - १.८.१ विश्व व्यापार संगठन, SAPTA, SAFTA, विश्व बैङ्क (WB), अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोष (IMF), एशियाली विकास बैंक (ADB) सम्बन्धी जानकारी
- १.९ संयुक्त राष्ट्रसंघ, सार्क, बिमस्टेक, आसियान र युरोपियन संघ सम्बन्धी जानकारी
- १.१० राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरू

२. अभिरुची परीक्षण (Aptitude Test)

20 × 1 = 20 Marks

2.1 **Verbal Aptitude** : vocabulary, series, analogy, classification, coding-decoding, direction and distance sense test, ranking order, assertion and reason, common sense test, logical reasoning, arithmetical reasoning, percentage, fraction, ratio, average, loss, profit, time and work, probability, data interpretation

2.2 **Non-verbal Aptitude** : series, analogy, classification, Venn diagrams, matrices, analytical reasoning, construction of squares and triangles, and figure formation and analysis, water images and mirror images

सिडिएस एण्ड विलयरिङ्ग लिमिटेड
साधारण समूह, कानून, तह ६, अधिकृत पदको खुल्ला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (ख)- प्रशासन तथा व्यवस्थापन (५०अङ्क)

(३x१०=३०, १x२०=२०)

३. प्रशासन तथा व्यवस्थापन

- ३.१ संगठनको परिचय, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र नवीनतम अवधारणा
- ३.२ प्रशासनिक विधिहरू- कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण, कार्य मूल्याङ्कन, कार्य विस्तृतिकरण, कार्य ढाँचा, संगठन तथा व्यवस्थापन पद्धती
- ३.३ सार्वजनिक प्रशासनको संचालन विधिहरू
 - ३.३.१ समन्वय : अर्थ, महत्व र समन्वयका तरिकाहरू
 - ३.३.२ अधिकार प्रत्यायोजन र अधिकार निक्षेपण
 - ३.३.३ सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- ३.४ कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरू: नियुक्ति, बढुवा, तलब सुविधा, सुपरिवेक्षण, वृत्ति विकास, कार्यक्षमता मूल्यांकन र अवकाश
- ३.५ संगठनको अवधारणा, सिद्धान्त र महत्व तथा संगठन गठनका आधारहरू
- ३.६ व्यवस्थापनको अवधारणा, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्तहरू
- ३.७ कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरू
- ३.८ व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरू, व्यवस्थापनका उदीयमान चुनौतीहरू तथा व्यवस्थापकको भूमिका
- ३.९ व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, निर्णय प्रक्रिया, मनोबल, उत्प्रेरणा, नेतृत्व र वृत्ति विकास सम्बन्धी जानकारी
- ३.१० व्यवस्थापनका केही प्रमुख पक्षहरू : रणनीतिक व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, विपद् व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, द्वन्द्व व्यवस्थापन, गुनासो व्यवस्थापन, संगठनात्मक व्यवहार, समूह गतिशिलता, समूहगत कार्य, श्रमिक संगठन, सामूहिक सौदाबाजी, वार्ता तथा सम्झौता गर्ने सीपहरू
- ३.११ व्यवस्थापनमा संचारको भूमिका र यसको महत्व
- ३.१२ व्यवस्थापनमा सूचना प्रणाली र यसको महत्व
- ३.१३ परिवर्तन तथा नवप्रवर्द्धन व्यवस्थापन (Change Management and Innovation) : संगठनात्मक परिवर्तनको स्वरूप, परिवर्तन प्रकृत्याका चरणहरू, परिवर्तनीय अवरोधहरूको पहिचान तथा समाधान
- ३.१४ SWOT Analysis
- ३.१५ नेपालको संघीय प्रशासनिक संरचना सम्बन्धी जानकारी

सिडिएस एण्ड ट्रेनिंग लिमिटेड

साधारण समूह, कानून, तह ६, अधिकृत पदको खुल्ला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र:-कानून तथा धितोपत्र बजार सम्बन्धी

खण्ड (क)- (५०अङ्क)

(३x१०=३०, १x२०=२०)

१ कानून तथा पूँजी बजार सम्बन्धी

- १.१ आर्थिक उदारीकरण, विश्वव्यापिकरण तथा निजीकरण र नेपालमा यसको प्रभाव
- १.२ आर्थिक विकासमा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- १.३ धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप प्रणाली तथा धितोपत्र बजारमा केन्द्रीय निक्षेप प्रणालीको भूमिका र निक्षेप प्रणालीको वर्तमान अवस्था
- १.४ सिडिएससिको परिचय, कार्य, कर्तव्य र अधिकार, वर्तमान अवस्था, गतिविधि र चुनौतीहरु
- १.५ धितोपत्र कारोवारको राफसाफ तथा फर्छ्युट सम्बन्धी जानकारी
- १.६ C-ASBA सम्बन्धी जानकारी
- १.७ पूँजी बजारमा नेपाल धितोपत्र बोर्ड, नेपाल स्टक एक्सचेन्ज, निक्षेप सदस्य, निष्काशन तथा बिक्री प्रवन्धक, शेयर रजिष्ट्रार, धितोपत्र दलाल, राफसाफ सदस्य, धितोपत्र व्यापारी, लगानी व्यवस्थापक, धितोपत्र प्रत्याभूतिकर्ता र बजार निर्माता तथा मर्चेन्ट बैकिङ व्यवसायी, सामूहिक लगानी कोष तथा क्रेडिट रेटिङ प्रणाली सम्बन्धी जानकारी
- १.८ नेपालको धितोपत्र कारोवार प्रणाली, धितोपत्र बजार सूचकांकहरु, जोखिम र प्रतिफलको विश्लेषण
- १.९ Association of National Numbering Agency (ANNA), Asia Pacific CSD Group(ACG), World Forum of CSDs (WFC) लगायतका अन्तर्राष्ट्रिय संगठनहरु सम्बन्धी जानकारी
- १.१० नेपालको न्याय प्रणाली
- १.११ करार तथा कानुनी राय
- १.१२ अर्ध न्यायिक निकाय सम्बन्धी अवधारणा
- १.१३ कानून तर्जुमा सम्बन्धी व्यवस्था
- १.१४ धितोपत्र सम्बन्धी नियमन व्यवस्थाको पालना तथा कारवाही (Compliance and Disciplinary actions)
- १.१५ धितोपत्र सम्बन्धी कसूरहरु र कसूरको तहकीकात तथा छानवीन प्रकृया
- १.१६ कानूनका सामान्य सिद्धान्त : प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्त, कानूनको शासन, संविधानवाद (Constitutionalism), दण्डको सिद्धान्त, कानून व्याख्याको सिद्धान्त, करारको सिद्धान्त र नजिरको सिद्धान्त
- १.१७ सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तिय लगानी नियन्त्रण: अवधारणा, शंकास्पद कारोवार पहिचान, जानकारी प्रवाह तथा विश्लेषण तथा संस्थागत व्यवस्था
- १.१८ अदालती बन्दोबस्त, अदालती कार्यविधि (साधारण तथा असाधारण अधिकार क्षेत्र)
- १.१९ प्रस्ताव तथा प्रतिवेदन लेखन र प्रस्तुतीकरण

सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लिमिटेड
साधारण समूह, कानून, तह ६, अधिकृत पदको खुल्ला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

CDS
and
Clearing Ltd.
खण्ड (ख)- (५०अङ्क)

(३x१०=३०, १x२०=२०)

२ संविधान, ऐन, नियम र निर्देशिकाहरु

- २.१ नेपालको संविधान
- २.२ धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३
- २.३ धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) नियमावली, २०६४
- २.४ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४
- २.५ धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३
- २.६ धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७
- २.७ सामूहिक लगानी कोष नियमावली, २०६७
- २.८ धितोपत्र केन्द्रीय निक्षेप सेवा विनियमावली, २०६८
- २.९ सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण निर्देशिका, २०६९
- २.१० धितोपत्र खरिद (सार्वजनिक निष्कासन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३
- २.११ धितोपत्र कारोवार राफसाफ तथा फछ्यौट विनियमावली, २०७०
- २.१२ कम्पनी ऐन, २०६३
- २.१३ करार ऐन, २०५६
- २.१४ आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
- २.१५ विद्युतीय कारोवार सम्बन्धी ऐन, २०६३
- २.१६ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४
- २.१७ श्रम ऐन २०७४
- २.१८ सामाजिक सुरक्षा कोष सम्बन्धी ऐन, कानून
- २.१९ साईबर अपराध सम्बन्धी ऐन, कानून